

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 april 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject in Niger

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject voor Niger

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de resultaten van zijn recente bezoek aan Cuba

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 20 april 2004

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 12.37 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject in Niger

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject in Niger.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het gaat hier vandaag om twee zaken die me na aan het hart liggen : ontwikkelingssamenwerking en Cuba. Ik heb altijd een boontje gehad voor dat land en voor president Castro, de underdog tegenover de supermogendheid, de VS.

Deze vraag gaat specifiek over de Ronde van Niger. Niger komt bij ons slechts sporadisch in de pers. Er wordt weinig over gesproken, tenzij er eens een hongersnood heerst en de camera's op het land worden gericht. Dat veranderde halfweg februari met de eerste afzonderlijke buitenlandse missie van prinses Mathilde, die Niger bezocht. Ze was vergezeld van federaal minister van Ontwikkelingssamenwerking Verwilghen. Tijdens dit vijfdaagse bezoek sloot de minister een gezondheidsakkoord voor een bedrag van 11 miljoen euro, en werd er een intentieverklaring gesloten voor de onderwijssector ten belope van 8 miljoen euro over 5 jaar.

Bilaterale hulp kunnen we alleen maar toejuichen. Niger blijft voor de federale overheid een prioritair land. De statistieken blijven ontstellend : slechts 17 percent van de kinderen kan er lezen en schrijven, de kindersterfte loopt op tot 265 per 1000, 60 percent van de bevolking leeft onder de armoedegrens en 2 op 3 armen zijn vrouwen. De Belgische hulp sluit dan ook aan bij de strijd tegen de armoede in het land. In het totaal zal de Belgische ontwikkelingssamenwerking tot 2008 ongeveer 43,33 miljoen euro uittrekken in het kader van de bilaterale hulp aan Niger.

In de rand van dit officiële, prinselijke bezoek viel mijn oog op een klein artikeltje in de pers. Een kleinschalig project dat koersfietsen wil inzamelen voor Niger, trok mijn aandacht. De wielerslegenden Eddy Merckx, Lucien Van Impe, Roger De Vlaeminck en anderen hebben daar hun brede schouders onder gezet. Het is de bedoeling om in Vlaanderen vijftig degelijke koersfietsen bijeen te krijgen. Dat is niet zo veel, dat komt neer op 2 tot 3 miljoen frank. Er wordt ook reservemateriaal en kledij voor de renners gezocht.

Het initiatief past in het opzet om in november van dit jaar voor het eerst in 20 jaar opnieuw een wielerronde van Niger te organiseren. Ik herinner me de rondes in Afrika van toen ik kind was. Veel Vlaamse – en ook Waalse – renners namen daaraan deel. In navolging van de bekende Ronde van Burkina Faso wil initiatiefnemer Ringoet, voorzitter van de VZW EurAfri, een project opzetten in samenwerking met het lokale ministerie van Sport om het wielrennen in Niger opnieuw te laten opbloeien. De negendaagse rittenkoers wordt dan ook in eerste instantie voorbehouden aan Afrikanen.

Ik weet dat Niger voor de Vlaamse regering geen prioritair concentratieland is. Aangezien het hier om een beperkt project met een beperkte kostprijs gaat, zou ik de minister van Ontwikkelingssamen-

Hostekint

werking toch willen vragen of hij bereid is het fietsinzamelproject te steunen.

Ik heb minister Verwilghen in de Senaat een gelijkwaardige vraag gesteld. Hij heeft me geantwoord dat hij het project financieel niet zal ondersteunen, maar dat hij het zijn morele steun wil verlenen. Ik vraag me af wat die morele steun precies inhoudt.

Ik heb minister Keulen ook een soortgelijke vraag gesteld. Zijn antwoord was iets positiever. Hij heeft beloofd het project logistieke steun te verlenen. Hij zal instaan voor het transport van de fietsen naar Niger op het einde van dit jaar.

Het gaat hier niet om grote bedragen. Ik zou de minister van Ontwikkelingssamenwerking willen vragen om dit project moreel en financieel te ondersteunen. Hij zou er de inwoners van Niger alleszins veel plezier mee doen.

Ik heb daarnet al naar de Ronde van Burkina Faso verwezen. In de beginjaren was deze wielerronde een vrij folkloristisch gebeuren. Ondertussen is het een professioneel georganiseerde klassieker geworden. In de rand van dit sportieve evenement zijn een aantal privé-initiatieven genomen die de verdere ontwikkeling van het land ten goede komen. Zo hebben een aantal privé-sponsors waterputten geboord in door de renners aangedane dorpen. Aangezien het slechts om het aanleggen van waterputten gaat, hebben deze initiatieven niet veel gekost. Ook met geringe middelen kunnen veel en nuttige inspanningen worden geleverd.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat alle sportdisciplines een hefboom voor de ontwikkeling van de derde wereld kunnen betekenen. Ik hoop dan ook dat u zich gul zult opstellen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, ik zou me bij de vraag om uitleg van de heer Hostekint willen aansluiten. Ik vind dit een zeer interessant onderwerp. Een aantal mensen in Vlaanderen hebben, uit bezorgdheid om het Zuiden, een initiatief genomen. Vanuit hun eigen gedrevenheid trachten ze iets op poten te zetten en trachten ze de samenwerking op sportief vlak voor het voetlicht te brengen.

Dit dossier roept evenwel ook vragen op. Allerlei VZW's en groeperingen zoeken steun voor dergelijke initiatieven. Ik vraag me af hoe de Vlaamse

overheid met al deze vragen omgaat. Ik ken het door de heer Hostekint aangehaalde project. Ik heb onlangs ook informatie ontvangen over het recycleren van auto-onderdelen in een ander Afrikaans land. Op zich zijn al deze initiatieven het screenen waard. Ik vraag me echter af hoe de Vlaamse overheid al deze dossiers behandelt.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, dit is niet de eerste keer dat ik over het fietsinzamelproject hoor spreken. De initiatiefnemers zijn erin geslaagd deze inzameling onder de aandacht te brengen en dit niet enkel naar aanleiding van het bezoek van prinses Mathilde aan Niger. Dit initiatief heeft wiewerminnend Vlaanderen geraakt en eigenlijk staat iedereen hierachter. Het verdient dan ook alle mogelijke waardering.

De heer Hostekint, die de wielersport een warm hart toedraagt, heeft daarnet verwezen naar de Ronde van Burkina Faso. We mogen niet vergeten dat een Vlaamse wielerploeg elk jaar aan die wedstrijd deelneemt. Naar aanleiding van deze wielerronde is trouwens enkele jaren geleden in Vlaanderen een gelijkaardig project opgezet.

De Vlaamse overheid draagt het project een warm hart toe. De administratie Buitenlands Beleid, waaronder de Vlaamse ontwikkelingsamenwerking ressorteert, heeft tot op heden evenwel geen enkele aanvraag tot financiële, morele of materiële ondersteuning ontvangen. Op een onbestaande vraag kunnen we uiteraard niet ingaan.

Indien de vraag om ondersteuning zou worden gesteld, moet dit project worden onderzocht en moeten we nagaan of het in het globale Vlaamse beleid en zijn vooropgestelde prioriteiten past. De Vlaamse overheid ondersteunt niet automatisch elk project waarvoor een aanvraag wordt ingediend. Elk project moet binnen de prioriteiten kaderen. Net zoals in andere beleidsdomeinen, zijn de noden op het vlak van de ontwikkelingsamenwerking zo groot dat we duidelijke prioriteiten moeten stellen.

Onlangs heeft dit parlement decreten goedgekeurd inzake ontwikkelingseducatie, de gemeentelijke convenants en de waarborgverlening. Wat de bilaterale samenwerking betreft, hebben we ons beperkt tot drie prioritaire landen, namelijk Zuid-Afrika, Mozambique en Marokko. We proberen ons daar ook aan te houden. We trachten bij het uitbouwen van het Vlaams ontwikkelingsbeleid rekening te houden met de prioriteiten die door het parlement mee werden vastgelegd.

Tavernier

Dit betekent niet dat alle andere initiatieven slecht zouden zijn, wel integendeel. We willen die ook ondersteunen, maar dan wel vanuit het perspectief van ontwikkelingseducatie, convenants en waarborgverlening. Mijnheer Hostekint, gelet op de kleinschaligheid van het project, is een gemeentelijk convenant daar bijvoorbeeld een perfect instrument voor. Het is immers niet de bedoeling om duizenden fietsen te sturen. We willen wel een stimulant geven aan die initiatieven.

Mijnheer Hostekint, we hebben momenteel dus geen vraag tot steun gekregen voor dat project. Als die vraag alsnog wordt gesteld, zie ik niet onmiddellijk hoe ze kan passen binnen de prioriteiten. We staan wel achter het project. We zullen steun geven als het kan. We hopen dat de initiatiefnemers veel succes zullen kennen. We geven zeker onze morele steun.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het klopt dat er geen formeel verzoek werd ingediend door de VZW. Ik zal hun de raad geven dat alsnog te doen. De vereniging is nog haar weg aan het zoeken.

Tijdens de afgelopen legislatuur hebben we inzake het ontwikkelingsbeleid veel gesproken over sensibilisering en kleinschaligheid. Ik verwijs naar Burkina Faso. Dat land is wereldbekend geworden door de wielerronde. Er is belangstelling voor ontstaan. Aanvankelijk sprak men smalend over die amateuristisch ingerichte ronde. Nu is ze op een professionele leest geschoeid. Er zijn al heel wat Europese – ook Vlaamse – renners die deelnemen aan die wedstrijd.

Als er ruchtbaarheid aan de ronde en het initiatief wordt gegeven, dan zal er met sympathie naar worden gekeken en worden de mensen ook gesensibiliseerd. Mijnheer de minister, ik begrijp dat u beperkt bent door het beleid dat u moet voeren. Het klopt dat u zich moet concentreren op drie landen. De heer Van den Brande is een van de gangmakers geweest inzake de ontwikkeling van ons Zuid-Afrika-leid. Dat is een goed beleid. Mozambique, misschien het armste land ter wereld, is er daarna bij gekomen.

Vlaanderen beschikt over beperkte middelen op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking. Ik hoop dat ze de volgende jaren gevoelig zullen ver-

hogen. Via de defederalisering van de ontwikkelingsamenwerking zit dat er wel in.

Ik vind het vooral sympathiek dat het om een kleinschalig project gaat. De initiatiefnemers hopen dat de ronde een hefboom zal vormen voor dat land. Ik beweer niet dat alle problemen daarmee worden opgelost. Ze zijn immers immens. Het kan wel een bijdrage leveren tot de ontwikkeling van het land. Indien ieder land volgens grootte en vermogen een goed ontwikkelingsbeleid zou voeren, dan zouden heel wat acute problemen, zoals hongersnood, kunnen worden verholpen.

Mijnheer de minister, ik zal de VZW in elk geval vragen contact op te nemen met uw kabinet. Het gaat om zeer minieme bedragen. Maar alle beetjes helpen om de Ronde van Niger te laten doorgaan op het einde van het jaar.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject voor Niger

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over steun van de Vlaamse regering voor een fietsinzamelproject voor Niger.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal u de geschiedenis van Niger hier niet opnieuw in herinnering brengen. Mijnheer de minister, ik weet dat u een fervent – ook actief – wielervriend bent. Als verantwoordelijke voor Tewerkstelling bent u betrokken bij de wielerploeg Vlaanderen – T-Interim – Eddy Merckx. U bent dus zeer goed geplaatst om te weten welk materiaal nodig is om een – zij het erg bescheiden – ronde te organiseren.

Mijnheer de minister, deze wielerploeg is professioneel uitgebouwd en wordt zeer goed begeleid. Uw kabinetschef, de heer Leroy, is zelfs manager van de ploeg. U beschikt over een aantal specialis-

Hostekint

ten op uw kabinet. Ik veronderstel dat het materiaal van de ploeg elk jaar wordt vernieuwd en dat een aantal fietsen niet meer geschikt zijn voor grote wedstrijden. Kan de ploeg afgedankt materiaal ter beschikking stellen van de VZW ?

Bent u bereid om via het wielersproject Vlaanderen – T-Interim – Eddy Merckx dit fietsinzamelproject te steunen ? Hebt u overleg gepleegd met minister van Sport Keulen ? Deze heeft logistieke steun toegezegd. Ik heb van uw kabinet vernomen dat u met uw wielerploeg betrokken bent bij een project voor Mongolië. U zou daarvoor een aantal fietsen ter beschikking stellen. Elke hulp, hoe bescheiden ook, is welkom voor Niger. De Nigerese minister van Sport heeft zich al achter het project geschaard.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik heb naar aanleiding van deze vraag aan de directie van de wielerploeg Vlaanderen – T-Interim – Eddy Merckx gevraagd om de concrete mogelijkheden tot samenwerking na te gaan. De wielerploeg heeft al gelijkaardige initiatieven gesteund in onder meer Burkina Faso, Cuba, Mongolië en China. Telkens werden wielerkledij en -attributen ter beschikking gesteld. In de Ronde van China van vorig jaar werd evenwel het engagement aangegaan om het eerste vrijkomend materiaal ter beschikking te stellen van Mongolië.

Verder wil ik opmerken dat het team ook in het kader van het samenwerkingsakkoord met Zuid-Afrika in 2002 en 2003 een Zuid-Afrikaanse renner de kans gaf om een profcarrière uit te bouwen. Dit seizoen krijgt een Zuid-Afrikaanse damesbelofte die kans. Binnen haar mogelijkheden probeert de wielerploeg een rol te spelen in de afspraak van de Vlaamse regering om ontwikkelingssamenwerking gezamenlijk uit te bouwen.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Er zit momenteel niets in voor Niger, maar ik stel met genoeg vast dat u voor die andere landen inspanningen levert. Het zijn niet echt ontwikkelingslanden, maar ze kunnen onze steun goed gebruiken.

Ik zou u nog willen vragen om de zaak via uw kabinet te blijven volgen. Ik hoop dat er volgend jaar weer een Ronde van Niger komt en dat de traditie wordt hervat. De ronde vond wel tien keer plaats

in het verleden en was goed bekend in de westerse wielerswereld. Ik heb het al gezegd aan minister Tavernier : het gaat niet om grote bedragen. Een kleine inspanning kan al snel veel hulp betekenen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de resultaten van zijn recente bezoek aan Cuba

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de resultaten van zijn recente bezoek aan Cuba.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik heb het al gezegd : ik heb een boontje voor dit kleine land dat moet opboksen tegen een supermogendheid. Sedert de staatsgreep van president Castro veertig jaar geleden wordt het in een financiële, economische en commerciële wurggreep gehouden. Na de val van de Berlijnse muur en het uiteenvallen van de Sovjet-Unie is het bovendien zijn belangrijkste economische en politieke partner kwijt. De relaties met de VS zijn daardoor niet genormaliseerd. Integendeel, in 1996 werd het embargo door de wet-Helms-Burton nog verstrengd. Ook niet-Amerikaanse ondernemers werden gestraft als ze wilden investeren in Cuba.

Het Vlaams Blok wijst altijd op de toestand van mensenrechten in Cuba. Ik sluit daar mijn ogen niet voor. Er valt daar inderdaad heel zeker iets over te zeggen. Als een land echter zo lang wordt geïsoleerd door de hele wereld, vooral door de VS en hun bondgenoten, dan kan er moeilijk een democratie groeien. Ondanks de boycot en de voedselrantsoeneringen heeft Cuba dankzij veel inventiviteit "zijn plan getrokken". Het onderwijssysteem en het gezondheidsbeleid behoren tot de beste van Centraal- en Latijns-Amerika.

Ik moet Vlaanderen hierbij complimenteren. Vlaanderen heeft zich weinig aangetrokken van dat embargo. Reeds in 1997 heeft toenmalig minister vice-president Van den Bossche een officieel

Hostekint

bezoek gebracht aan Cuba. Hij heeft daar samenwerkingsakkoorden voor onderwijs en wetenschap afgesloten. Die gelden nog altijd.

Daarna is federaal minister Derycke op bezoek geweest. Ook hij en voormalig Vlaams minister Baldewijns hebben stappen gezet om dat onrechtvaardige embargo van de VS te doorbreken. In 1999 was er zelfs een handelsmissie van Export Vlaanderen en 2 jaar terug hebben we hier de overeenkomst inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de BLEU en Cuba goedgekeurd. Vlaanderen heeft dus een moedig beleid gevoerd tegen alle mogelijke druk van de VS in.

Dit is eigenlijk een compliment voor het Vlaams beleid. Ik wil hier wel onmiddellijk aan toevoegen dat het me verbaast dat de minister van Buitenlandse Aangelegenheden hier nooit bij wordt betrokken. Wat de betrekkingen tussen Vlaanderen en Cuba betreft, hebben steeds andere ministers het voortouw genomen. Ook kleine landen als België en kleine regio's als Vlaanderen kunnen een groots buitenlands beleid voeren.

Mijnheer de minister, via de pers hebben we vernomen dat u, in navolging van voormalig minister vice-president Stevaert, een officieel bezoek aan Cuba hebt gebracht. De berichtgeving over dit bezoek was evenwel zeer summier. Kunt u ons zeggen wat de concrete resultaten van dit bezoek zijn en hoe u persoonlijk de relaties tussen Vlaanderen en Cuba ziet evolueren ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij het pleidooi van de heer Hostekint om Cuba te ondersteunen. Cuba is een van de weinige landen die er al jaren op eigen houtje in slagen om zich te verzetten tegen de agressieve politiek van de VS, die elk land naar hun evenbeeld willen herscheppen. Alleen al om deze verdienste krijgt het Cubaanse volk mijn respect.

De voorbije decennia hebben de CIA en de rijke Cubaanse bannelingen in Florida het land meermaals totaal trachten te destabiliseren. Hun sabotagepogingen, handelsboycots en militaire invasies hebben enkel geresulteerd in een versterking van de vastberadenheid van het Cubaanse volk om de verwezenlijkingen van hun revolutie te verdedigen.

Ik ben uiteraard niet blind voor het feit dat de mensenrechten in Cuba niet op dezelfde wijze worden toegepast als in onze Westerse democratieën. Ik ben er evenwel van overtuigd dat we de situatie in haar globale context moeten bekijken. We moeten alle individuele en collectieve vrijheden en mensenrechten op een rijtje zetten. Cuba scoort op dit vlak een stuk beter dan de meeste derdewereldlanden die onder de hegemonie van de VS vallen. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het recht op huisvesting, op gezondheidszorg, op onderwijs, op drinkbaar water of op voldoende voedsel. Deze rechten zijn niet voor de elite van het land voorbehouden. Alle inwoners kunnen ervan genieten.

In de VS is dit niet het geval. In een stad als New York leven tienduizenden daklozen. Maar liefst 20 procent van de Amerikaanse bevolking leeft onder de armoedegrens en 44 miljoen burgers hebben geen ziekteverzekering en kunnen geen gebruik maken van de gezondheidszorg.

In een ontwikkelingsland als Cuba ligt de levensverwachting zes jaar hoger dan het gemiddelde voor heel de regio. De kindersterfte ligt een stuk lager dan het gemiddelde in Latijns-Amerika. In de andere Centraal-Amerikaanse landen werken 7,5 miljoen kindarbeiders. In Cuba gaan alle kinderen naar school. Ik ben dan ook van mening dat dit land onze steun verdient.

Ik ben er trouwens van overtuigd dat het voor Vlamingen of Belgen, die toch niet als de grootste terroristen van de wereld bekendstaan, op dit ogenblik makkelijker is om Havana binnen te geraken dan om New York binnen te geraken. Cuba komt nog niet zo slecht uit een vergelijking van de individuele vrijheden in beide landen.

Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Hostekint. Cuba verdient Vlaamse steun. We mogen niet blind zijn voor een aantal overtredingen van de mensenrechten. Ik ben evenwel van mening dat we Cuba vlotter in de goede richting kunnen duwen door het land uit zijn isolement te halen dan door het, zoals de VS doet, een permanente staat van oorlog op te dringen.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Mijn persoonlijke mening is genuanceerder dan die van de twee vorige sprekers. In 1997 heeft toenmalig minister Van den Bossche op onderwijsvlak een zekere samenwerking met de Cubaanse overheid tot stand gebracht. Tijdens diezelfde periode zijn soortgelijke punctuele afspraken ook met Oekraïne en met andere Oost-Europese landen gemaakt.

Van den Brande

Mijns inziens hebben de vorige sprekers de zaken wat te zwart-wit voorgesteld. Indien we ten aanzien van een aantal andere derdewereldlanden eenzelfde houding zouden aannemen, zou dit als onaanvaardbaar worden geïnterpreteerd. We mogen immers niet vergeten dat we, ten aanzien van Zuid-Afrika, nadrukkelijk hebben gewacht tot 28 april 1994, de datum waarop ginds de eerste democratische verkiezingen zijn gehouden, om de eerste formele stappen te zetten.

Dit is uiteraard een dilemma. Ik ben niet van mening dat men een land, een regio of een volk op weg naar de democratie kan helpen door er geen contact mee te hebben.

Ik ken de situatie in de VS. Het is hemeltergend dat 25 percent van de zogenaamd meest vrije burgers van de wereld geen toegang tot de gezondheidszorg hebben. Aangezien ze zelfs geen medisch attest kunnen bekomen dat hen toelaat aan sport te doen, hebben ze zelfs geen toegang tot de sportvoorzieningen.

Mijns inziens kan een samenwerking met Cuba enkel op punctuele, praktische afspraken slaan. In de huidige omstandigheden kunnen we deze samenwerking niet als een prioriteit voor het Vlaams buitenlands beleid beschouwen. Er wordt vaak gezegd dat op een economisch kerkhof moeilijk een sociaal paradijs kan worden gebouwd. Het lijkt me echter ook bijzonder moeilijk om een economisch paradijs te bouwen op een democratisch kerkhof. Recent is gebleken dat de mensenrechten in Cuba worden geschonden en dat bepaalde veroordelingen effectief worden uitgevoerd. Ik pleit dan ook nadrukkelijk voor een genuanceerdere benadering dan de vorige twee sprekers.

Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, op uitnodiging van de Cubaanse autoriteiten heb ik van 22 tot 29 februari 2004 een bezoek aan Cuba gebracht. Als minister van Toerisme heb ik onderzocht welke samenwerkingsverbanden we met Cuba kunnen aangaan. Bovendien heb ik voor de nodige opvolging van het bezoek van voormalig minister vice-president Stevaert gezorgd. Tijdens mijn bezoek heb ik contact gehad met de ministeries van Buitenlandse Zaken, Toerisme, Transport en Buitenlandse Investerings.

Naar aanleiding van het bezoek werden 15 afgeschreven bussen van de Vlaamse Vervoermaat-

schappij geleverd. Zoals u weet, rijden in Cuba vooral Canadese bussen. Nu komen er meer en meer Vlaamse bussen. Tijdens het bezoek werden ook afgeschreven computers van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding geleverd. De levering kwam vooral ten goede van NGO's in Cuba. Zo is er in het bijzonder contact opgenomen met de Sint-Egidiusvereniging. Met hen hebben we een samenwerkingsproject inzake gezondheid tussen Cuba en de NGO's bezocht. In haar internationale strijd tegen aids doet de vereniging in Cuba de nodige knowhow op om in Mozambique een project op te starten.

Het bestuur in Cuba baseert zich op een zeer sociaal gerichte ideologie. Ondanks de materiële moeilijkheden is het voor de leiders een eigen prioriteit om de bevolking van Afrika te helpen. Ze vinden dat het niet is omdat ze door een embargo zelf met een tekort zitten, dat andere mensen niet moeten worden geholpen. Er werden goede samenwerkingsverbanden afgesloten met katholieke verenigingen, zoals Sint-Egidius, die dezelfde strijd wensen te voeren.

Het radicaal sociale beleid van de Cubaanse overheid gaat zeer ver. Het gaat niet alleen om de volksgezondheid, waarvan we een aantal erg ver gevorderde projecten hebben bezocht, maar ook om onderwijs. Iedereen heeft bij hen recht op gratis onderricht, zelfs in dorpen waar maar één kind is. De school volgt dan het kind. In het land zijn er 27 scholen met maar één leerling. Met een school wordt bedoeld een gebouw met zonnepanelen, die zorgen voor de energie voor én computer én tv. Ze zijn er trots op dat het land de laagste cijfers heeft inzake analfabetisme. Wat dat betreft, kan Cuba de concurrentie aan met praktisch de hele wereld. Cuba is vanuit materieel oogpunt arm maar intellectueel rijk.

Een van de gevolgen van de boycot is dat de inwoners zelf in staat zijn om de nodige software te schrijven voor de computers die ze krijgen. Het jarenlange embargo heeft ertoe geleid dat het volk enorm creatief en intelligent omspringt met de middelen. De permanente strijd om te overleven wordt met de glimlach gevoerd.

Wij gaan ervan uit dat op punctuele basis kan worden samengewerkt. Er is wel nood aan vele gesprekken tussen de beleidsverantwoordelijken. Ik voeg daar wel aan toe dat Cuba het eerste land is dat ik heb bezocht waar ik de staatsstructuur van België niet heb moeten uitleggen. Meer dan waar ook weten ze wat die bij ons betekent. In dat land is het niet nodig uit te leggen wat een regionale re-

Landuyt

gering is. Ze zouden zelfs kunnen zeggen wat de bevoegdheidsmogelijkheden van een Vlaams minister zijn.

Het is aangewezen dat we ons concentreren op samenwerking met NGO's. Gelukkig zijn er veel Vlaamse NGO's actief om enerzijds de Cubaanse bevolking te helpen en anderzijds om, samen met hen, andere mensen in de wereld te helpen.

Het afgelopen jaar hebben ongeveer 25.000 Vlamingen Cuba bezocht. Dat cijfer zal op termijn wellicht verdubbelen. U kent waarschijnlijk allemaal iemand uit uw kennissenkring die overweegt om Cuba te bezoeken of die dat reeds heeft gedaan. Ik ben daar zelf trouwens Vlamingen tegen het lijf gelopen.

De contacten ter plekke gingen over het zoeken naar samenwerkingsverbanden inzake opleiding. Cuba is geïnteresseerd in opleidingen Nederlands. De verantwoordelijken gaan ervan uit dat ze toeristen moeten kunnen ontvangen in de taal van de bezoeker. Als minister van Toerisme is het de eerste keer dat me vragen werden gesteld over taalopleidingen. Het was dan ook een goede zaak dat het hoofd van de VDAB deel uitmaakte van de delegatie. Zo konden we nagaan op welke manier we de nodige software ter beschikking kunnen stellen, zodat in heel het land Nederlandse taalopleidingen kunnen worden gegeven.

Er werd ook nagegaan hoe er punctueel kan worden samengewerkt voor de ontwikkeling van de toeristische producten. Havana bezoeken blijft een avontuur en een boeiende belevenis. Degenen die de stad reeds hebben bezocht, raad ik aan dat opnieuw te doen. Havana verandert dag na dag. Professor Leal is een zeer invloedrijk figuur in Cuba voor wat de stad en de bestaande gebouwen betreft. Niet alleen de auto's zijn er oud. De architectuur is er zeer rijk. We vinden er Spaanse, Zuid-Spaanse en Noord-Afrikaanse cultuurelementen in terug. De Cubaanse ministers hebben me trouwens de Spaanse geschiedenis gegeven, waar ook wij gedurende een bepaalde periode deel van uitmaakten. Met hun groot gevoel voor geschiedenis kunnen ze banden leggen met dezelfde geschiedenis van onderdrukking die wij hebben gekend ten tijde van de Spaanse overheersing.

De rijkdom aan gebouwen zal niet alleen Brugge doen verbleken, maar ook Venetië. Er zijn heel wat historische gebouwen. De manier waarop ze systematisch worden hersteld om ze opnieuw ter be-

schikking te stellen van de mensen, is zeer boeiend op toeristisch vlak. De stad zal de internationale concurrentie kunnen aangaan met andere cultuurhistorische plaatsen. Op dat vlak is het aangenaam wandelen voor een Vlaming. Het belangrijkste project inzake het herstel van het historisch erfgoed heet namelijk Brujas, Spaans voor Brugge, dat wordt gesteund met Belgisch, Brussels en Waals geld.

Het enige ontbrekende element is een Vlaamse investering in Cubaanse gebouwen. Wallonië heeft de restauratie van een prachtig gebouw gefinancierd. Een drietal gebouwen worden gerestaureerd door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking, dat is het project-Brujas. Er werd me een gebouw aangeboden naast dat van Wallonië. Het was een stuk kleiner. Ik heb erop gewezen dat zoiets in ons land tot moeilijkheden kan leiden. (*Gelach*)

Havana heeft een chocolademuseum in samenwerking met het Brussels Gewest. Dat raakt de Vlaamse bezoeker, denk ik. We hebben nu concreet afgesproken om een tabaksmuseum op te richten in samenwerking met dat van Wervik. De Cubanen wilden niet alleen het commerciële toerisme in Varadero uitbouwen, maar ook het culturele toerisme. Daarom willen ze een tabaksmuseum in Havana. De uitwisseling van knowhow en producten tussen Wervik en Havana kan zeer boeiend worden. Het moderne Tabaksmuseum van Wervik kan de geschiedenis van de Europese en de Amerikaanse tabaksindustrie doorgeven. Dat is een opportuniteit om het Vlaams toeristisch product te stimuleren. Het is via dergelijke concrete samenwerking – en vooral via NGO's – dat we een manier zoeken om dit land te ondersteunen. Cuba wekt onze sympathie omdat het als klein landje de armoede bestrijdt met zijn intellectuele rijkdom.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, mijnheer de minister. U neemt inderdaad concrete initiatieven.

De voorzitter heeft verwezen naar het ondemocratisch regime, maar deze projecten komen de bevolking ten goede. Het is niet omdat een regime mischien verkeerd is, dat de bevolking daar het slachtoffer van moet zijn. President Castro is een man op leeftijd ; we moeten ons voorbereiden op zijn opvolging. Ik wil de ministers die Cuba bezochten in de voorbije jaren, nogmaals bedanken. Ik verneem nu dat voormalig minister Van den Bossche in opdracht van de Vlaamse regering naar Cuba ging, maar het was toch een persoonlijk ini-

Hostekint

tatief uit sympathie met de Cubaanse bevolking. Ik wil de Vlaamse regering feliciteren met haar beleid. Ik hoop dat het wordt voortgezet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 13.35 uur.*
